

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Primus status mysticus est meditationis. Decisio Qvarta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

modi aspirationum facilem expirationem, interruptionemque, graue sit, & laboriosum nimis, momentaneis penè interuallis, ei de nouo coniungi, quem constanti intuitu, & forti amore, magis luberet constringere. hinc fit, vt ex aspirationis volubilitate, amor diuinus interiora amplius perfundens, contemplationis, & firmi intuitus, dilectionisq; statum producat.

Contemplatio igitur diuinam bonitatem, mystico communicans, firmo intuitu stabilique amore, duplici quoque differentia, statum contemplationis distribuit. Primo quidem contemplatione affirmatiua, siue amorosa, in eos qui sortiti sunt animam bonam, Deique docibiles ingenuitate, modestaque naturæ, Deo Opt. Max. omnia tribuentes, amorosa fruitione sua peragunt. Secundo verò contemplatione negatiua, siue transcendente, in eos, qui in se ipsos rigidiores, forti animo quæuis externa, internaue, tanquam summè à primo, & Ente, & Bono deficientia, transcendunt, insatiabilem constantis amoris præstantiam supra ea, quæ sunt, & quæ non sunt, infatigabili conatu prosequentes.

Et hi omnes cum Elia ab Angelo Domini, gratiaque diuina à sæculi periculis excitati, in initio conuersionis, per aliquot temporis spatium, panem arctum, & aquam breuem cum fletu miscentes, mortem spiritualem fugiunt, dein laboriosum montem a Dei Horreb in sacra meditationis exercitijs, conscendunt; Vbi zelo zelantes Diuinam agnitam, & benè afficientem bonitatem, in ea quoque per aspirationis statum scintillant, & exardescunt, postmodum gratissima voce Domini, qua dicit egredere, & sta in monte coram Domino, eleuati, in contemplationis spatia se se diffundentes, cum eo tamen vt ijs, qui ad vltiores status non pertingunt, nec diuina commotione, colloquio, & aspectu supernaturalis modi dignantur, Dominus transeat, ac in his statibus duntaxat, qui in hac prima parte tractantur, brauium certaminis sui consequantur, iuxta mensuram donationis Christi, distribuentis cuiuslibet sicut vult. Et hisce quidem breuiter, & in communi præmissis, consequenter fusiùs de singulis statibus, tota hac prima parte tractatis, dicendum erit.

a 3. Reg. 19.

PRIMVS STATUS MYSTICVS EST MEDITATIONIS.

DECISIO QVARTA.

CVM [notitia, quæ communiter a de Deo habetur, sit imperfectissima,] & ea quæ status prælibaminum habet, indirectè ad

C 3

con-

a S. Thom. l. 3. Ant. Gent. c. 38.

contemplatiuorum exercitationem, referantur; in posterum de statibus directè mysticis, modi duntaxat operandi naturaliter in specie, & pro vt veram Dei vocationem, totam hominis vitam, & animum infractum expetunt, dicendum est. *Et Primo quidem*

Quid sit Meditatio.

- II. *An à meditatione incipiat vita mystica.*
- III. *Meditationem Passionis Domini præ cæteris esse utilissimam.*
- IV. *Meditatio tres habet partes substantiales, videlicet, præparationem, meditationem, & actionem.*
- V. *Meditatio tribus potissimum peragitur modis.*
- VI. *Quod in Meditatione circumstantianecessario sint consideranda.*
- VII. *Quod maxima circumstantiarum sit meditatio Diuinitatis, quæ subinde transit in contemplationis actum.*
- VIII. *Præsentiam Dei foueri aspirationibus, & alijs pijs exercitijs.*
- IX. *Synopsis status meditationis.*
- X. *De spiritali profectu, duratione, & transitu, à meditationis ad aspirationis statum.*

ARTICVLVS PRIMVS.

Quid sit Meditatio.

Varia est apud Mysticos Meditationis a descriptio; nobis est meditatio attenda consideratio vnius ex altero, in ordine ad excitandum pium affectum. ex hoc ergò, quod meditatio sit consideratio, excluditur cogitatio, quæ volubiliter intellectui quodcumq; obiectum repræsentat, absque firma perferuatione illius, quod obijciebatur; quod autem sit vnius ex altero, dicitur propter discursum, & inuestigationem diuersorum, [passio enim amoris hoc habet, quod non subito b exoritur, sed per aliquam assiduam inspectionem rei amate.] & quidem hoc lo-

co, quæ de Deo cognoscuntur, non simplici intelligentia; sed admixta sensuali crassa, & imaginaria apprehensione, intelliguntur; Ex eo autem quod dicit ordinem ad excitandum pium affectum, reijcitur speculatio, quæ quidem firmo contuitu rem aliquam considerat, & perferuat, attamen absque necessaria dependentia ad amoris diuini, aut virtutis exercendæ perfectionem, nuda oblectatione spiritali, quæ à speculatione exoritur, contenta. Et hoc modo Ethnicorum nonnulli Philosophi, ac plures Hæretici de diuinis quædam cognouerunt, posterisque tradiderunt, non vt inde meritum, aut utilitatem c vitæ contemplatiuæ consequerentur, sed vt natura spiritalis,

secun-

a Aug de spir. & an. l. 1. c. 32. Bern de Scal. Cla. Richard. l. 1. de Cont. c. 4. Hugo de S. Viç. l. de med. S. Bonau. 2. l. in. ater. d. 2. & recentiores omnes. b S. Tho. 2. 2. q. 27. a. 2. c 2. p. dec. 1. a. 16.

secundum modum sibi proportionatum, in speculatione primi Entis, suam perfectionem consequeretur. At nos de tali consideratione loquimur, quæ ideo sollicitè, & attentè Deum, Diuinaque scrutatur, vt eundem ardentè diligat, iuxta Psalm. dicentem, concaluit a cor meum intra me, & in moderatione mea exardescit ignis, scilicet amoris, quo amplius diligam, in tantum, vt quoties ex meditatione non subsequitur aliquis affectus siue sensitius, siue volitiuus, id est, secundum voluntatis desiderium mouens, totius etiam vt infructuosa speculatio, censi debet eiusmodi meditatio. Et quia inter Mysticos variat opinio, de orationis mentalis initio, consequenter dicemus,

An à meditatione incipiat Vita Mystica.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Nonnulli, eo quod ante statum, aut vocationem vitæ mysticæ, quosdam singulari probitate conspicuos, meditationis Summam etiam quasi inaduertenter absoluisse, aut quod in benedictionibus dulcedinis à Domino præuentos, morosa, vel imaginaria meditatione opus non habere; vel quod singulares diuinos modos in quibusdam sanctioris vitæ ignorarent, opinati sunt vitam mysticam non tam à meditatione, quam ab aspiratione, aut etiam, quæ indè facillè sequitur, amorosa contemplatione Diuinitatis princi-

pium sumere; quod licet in similibus locum habeat; attamen re ordinario cursu spectata, meditatio ad tollendam intellectus, & voluntatis in diuinis, & rebus rectè agendis ineptitudinem, exordium ponit in vita mystica. quo ita prius b sit, quod animale & infimum, dein quod spirituale, & perfectum est. Atque ita quoque dubium soluitur, an scilicet vita spiritualis à mortificatione, resignatione, humilitate, contemptu sui ipsius, & similibus virtutum exercitijs auspicianda sit: eiusmodi enim virtutes, ipsius meditationis actus & fructus sunt.

Concedendum est nihilominus, quosdam subindè gratia ampliori præditos, citius, faciliusque, & quasi absque vlla meditationis remora, aspirationis statum incipere, & ad contemplationis amorosæ contuitum transgredi in principio vitæ internæ. Conformiter autem ad communem praxin, postquam antiqua vita, & peccata præterita vnus, vel alterius c mensis spatio deplorata fuerint, ad meditationis exercitium se se transferet incipiens. Circa quam verò materiam meditatio fructuose magis versetur, constabit exsequentibus,

Meditationem Passionis Domini præ caeteris esse utilissimam.

ARTICVLVS TERTIVS.

Cum inuisibilia d Dei, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciantur: quidam distinctioni creationis, eiusque

a Ps. 38. b 1. Cor. 15. c Theol. Myst. apud S. Bon. in Prolog. d Rom. 1.

eiusque pulchritudini, aut virtutum
 auro, præstantiæque, penè totam vi-
 tam impendunt. quod quidem in pie-
 nioribus Scholasticis, diuinorum specu-
 lationibus summè deditis, quam maxi-
 mè commendandum est. Nonnulli
 enim in mitiore consuetudine viuendi,
 absque rigida illa corporis maceratio-
 ne, ad imitationem vitæ, & passionis
 Saluatoris nostri IESV Christi directæ;
 similibus consideratione se ipsos exci-
 tare possunt sufficienter; illi verò qui-
 bus propositum est pro virili stigmata
 Domini nostri IESV Christi, & crucis
 mortificationem, iugiter in suo corpo-
 re portare, (talibus hostijs ad purum
 scoriæ deprauatæ naturæ excoquen-
 tes) nequaquam eiusmodi speculatio-
 nibus occupari debent; sed absque am-
 bage, se ipsos in corpore, anima, & spi-
 ritu ad integrum Domino holocaustum
 offerre habent; ac eum in finem, medi-
 tationem acerbissimæ passionis in pro-
 totypon; ac viuum Exemplar sibi ante-
 ponere; pro vt securissima doctrina, &
 ordine perlucido ad viuum deducit
 Bellintanus a noster, quo etiam Ordini
 nostri Iuniores Fratres, ad vtilissi-
 mam praxin imbuuntur. subinde ta-
 men pro animi alleuiatione, & varie-
 tate, de virtutum pulchritudine, Beatorum
 gloria, aut huiusmodi quippiam
 meditantur.

Hæc autem vt euidentiora fiant, fru-
 ctus aliquos meditationis Dominicæ
 Passionis apponimus. [fuit enim qui-
 dam Dei amicus, qui quæreret, quid-

nam b ei Dominus præstare vellet, qui
 in suis crebro vulneribus commoraretur.
 ad quod Dominus benignè respon-
 dit. Quisquis necessitatibus meis mila-
 rationis affectum impendens, aliquo-
 ties per diem, & noctem passionis meæ
 meditationi insistit, nouem inde vili-
 tates consequitur. Prima est, quod inde
 à peccatis omnibus mundatur, & quid-
 quid neglexit, ex meis illi meritis resti-
 tuitur. Secunda, quod ad resistendum
 securè hostibus suis ita confortatur, vt
 nullum ex ipso Triumphum referre
 queant. Tertia, quod ad bona quæque
 opera, diuersasq; virtutes peragens,
 vires accipit. Quarta, quod quamlibet
 breuissima eam cogitatione reuoluat,
 semper anima illius in mea gratia reno-
 uatur. Quinta, quod deuotè eam com-
 memoranti libenter ipsi commoror.
 Sexta, quod arcana mihi à Deo Patre
 manifestata, illi similiter pandam. Se-
 ptima, quod ante mortem illius ad per-
 fectionis eum perducam apicem, & de-
 functum cum charissimis amicis meis
 remunerabo. Octaua, quod nihil eor-
 um, quæ serio, & rationabiliter petit,
 illi denegabo. Nona, quod in morte illi
 aduersus hostes eius assistam, & de vi-
 ta æterna ipsum faciam certum, atque
 securum.] Vt autem vtilissima hæc
 meditatio facilius peragi possit, de no-
 tabilioribus eius partibus vltèrius age-
 mus,

*Meditatio tres habet partes substantia-
 les, videlicet, Preparationem, Me-
 ditationem, & Actionem.*

ARTI-

a in Pract. Orat. ment. b Taul. serm. de prepar. ad felicem mortem in fine.

ARTICVLVS QVARTVS.

PRima pars dicitur Præparatio, & hæc fit lectione alicuius mysterij, aut piæ materiæ, vel etiam actuali renouatione memoriæ eorum, quæ alias legit, vel audiuit, eo fine, vt proximè hoc ipsum consideret, circumstantias, proprietates, & similia examinet; quo ita intellectus lumen aliquod, siue notitiam acquirat, in ordine ad voluntatem rectè mouendam. Est autem Præparatio duplex, scilicet proxima, quæ vt iam dictum peragitur, & remota, qua nimirum spiritualis Athleta timorato conamine, se ipsum in omnibus suis operibus veretur, ingenti cura, & sollicitudine, mortificationisq; exercitio, sensus suos, & præcordia contutatur, ne ab exteriorum tumultuosa multiplicitate, ad caduca, mundanaue abripiatur; quæ præparatio magis certè, quam proxima illa est necessaria; quales enim in oratione, & meditatione esse volumus, tales nos esse extra orationem oportet. Præparatio ergo est accumulatio rei distribuendæ, & per singula meditandæ.

Secunda pars est ipsa Meditatio, quæ fit per auditionem, Lectionem, vel propriam conceptionem, dum indagatio, attenta cogitatione, & intimiori semper notitia, propositam materiam minuit, & quasi masticat; vt virtutes, mortificationes, & Dei gustum extrahat; affectuique seu voluntati conseruandum dein tradat; idque triplici modo, & differentia, vt habetur *a infra*.

Tertia pars est, quando intellectus tot

rationibus & beneficijs commotus, tot, tamque stupenda perstringens, ipsam voluntatem aggreditur, inducitque ad actus imitationis, mortificationis, & virtutis; producere insuper facit tanquam particulares operationes ipsius actionis, affectus oblationis, petitionis, gratiarum actionis, & huiusmodi plura, secundum dispositionem internam, & conditionem temporis, ac materiæ, similibusque accidentium, quæ apud incipientes facilè mutationem, ad amerosum, vel aridum successum operantur. Ipsam autem meditationem, quæ secundum has tres partes substantiales peragitur, etiam diuersimodè practitari, consequenter dicendum est,

Meditatio tribus potissimum peragitur modis.

ARTICVLVS QVINTVS.

QVamuis infinitæ propemodum instructiones, modi, & meditandi formulæ assignari soleant; multifariè tamen magis in ipsa praxi, quot sunt meditantium capita, tot quasi & procedendi sunt actiones; quæ nihilominus triplici potissimum differentia peraguntur. Primo, crassa, & imaginaria inhæsiōe, tanquam V. G. præsens quis intueretur anxietatem Christi Domini in hortu, præ agone nimio sanguineas sudantem guttas, audiretque Iudæ, & cohortis tumultuantes iras, accessus vincula, catenarum strepitus, & plura similia, quibus voluntas commoueri potest

D

ad

a Hic a. s.

ad compassionem. Secundo, rationali consideratione, quæ proponit causam mouentem, quæ est immensus amor, & finem, qui est Beatitudo æterna. quo ita eorum, quæ gesta sunt, veritate cognita, ad inflammandam voluntatem deinde procedat meditans. Tertio, affectuosa notitia, quando videlicet in meditatione breui, & quasi nuda apprehensione eorum quæ sibi proposita habet, mox præ bonitate diuina, & gratia sibi, humanoq; generi facta, in lachrymas, compassionem, amorem, gratiarum actionem, Deique laudem prorumpit. Et hi tres modi, quandoque ab eodem meditante, vna meditationis hora, successiuè peraguntur: In praxi enim ordine promiscuo sibi inuicem coherent, quamuis meditans hoc ipsum sæpè non aduertat. Cum autem humana mens ad euagationem prona sit, oportet illam varijs considerationibus alligare, & ideo consequenter dicitur,

*Quod In Meditatione circumstantia
necessariò sint consideranda.*

ARTICVLVS SEXTVS.

TRia præstat circumstantiarum diligens meditatio. Primo, vt inconflans, & vaga mens, cogitatioque animi attentione, & ratiocinatione debilem, non tam faciliè perturbet, distrahatque. Secundo, vt cæcutiens Intellectus lumen clarius rei gestæ assequatur, & spiritus tædia non incurrat. Tertio,

vt voluntas ad virtutis, mortificationisque exercitium, validius commoueat ab intellectu. Solent autem tales circumstantiæ, vt plurimum vsu venire, nimirum Quis sit qui hæc vel illa patriatur, peragat, vel mandet; scilicet Deus, vel Deus, & homo. Quid, id est, quam crudelia, pœnosa; Vbi, in loco sancto, videlicet in Ciuitate Hierusalem, cui multam dignitatem, & beneficia contulerat: Quibus auxilijs, scilicet ingrati Apostoli, deficientis in proditorem; & ludæorum, quibus corporis, & animæ plurimas gratias præstiterat. Cur, vt nimirum tuam animam ab inferno eriperet, cæloque redderet. Quomodo, id est, quanta humilitate, mansuetudine, patientia, omnia sustinuerit. Quando, nimirum [non ab initio, aut fine mundi, sed quando salus hominum id maximè requirebat.]

Et quia de his, & similibus circumstantijs, meditationumq; modis, quam plurima, tum fusa, tum compendiosa oratione scripta leguntur, assumat, & comedat de his quilibet tantum, quantum proprius palatus de prudentis mystici consilio, appetit: in meditationis enim statu penè apud singulos aliter, atque aliter se res habet, & pro accidentium; naturarumque ordine, instructio, & praxis variat. Pro illis verò, qui in benedictionibus dulcedinis à Deo præuenti, dispositionem ad modum supernaturaliter operandi, vel à longè per odorem Diuinitatis vocantur, consequenter dicimus,

Quod

a S. Thom 3. p. q. 1. a. 5. 6.

*Quod Maxima Circumstantiarum sit
Meditatio Diuinitatis, quæ subin-
de transit in contempla-
tionis actum.*

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Sicuti meditantium quidam vtiliter, & suo statui conformiter, tota vita pijs meditationibus occupati, non singulariter Diuinitatis sublimitates indagant, at simplici, humilique corde, eomodo, quo aut legunt, aut audiunt, interioritati propriæ satisfaciunt; ita profecto illi, qui ad vteriora mystica transire habent, omnes meditationes aliqua ad Diuinitatem transgressione, communiunt, & paulatim in eiusdem perceptione, notabile spatium meditationis vtiliter expendunt: cum enim in vno composito, Christus Dominus sit Deus, & Homo, optimè vtriusque consideratione anima deuota proficit.

Porro, sicut [cogitatio *a* transit in meditationem, quum studiosè insistit, vt aliquid attentè consideret; ita transit in contemplationem *b* quando reprobrositate sensualis cogitationis non permiscetur, accidentia deserit, quidditatis studium, vehementius intelligentiæ lumine depurat.] & ideo [ibi non oportet *c* cogitare de creaturis, nec de Angelis, nec de Trinitate: quia hæc sapientia non per meditationem præuiam, sed per affectus desiderium habet

aspirando consurgere. & [quemadmodum oportet nos *d* mori nobis ipsis, si in Deo viuere debemus, ita oportet etiam paulatim addiscere in Deo viuere, & requiescere per practicum effluxum amoris Dei; qui nos Deo vniat.] & hæc vt facilius tempore orationis mentalis peragi possint, consequenter dicimus,

*Præsentiam Dei foueri aspirationibus,
& alijs pijs exercitijs.*

ARTICVLVS OCTAVVS.

Vt ergo facilius, attentiusue diuinis considerationibus, tempore meditationis vacare liceat, oportet per diem in omnibus actionibus, paulatim se se ad aspirationis statum præparare, & frequenter, vel ex scriptura sacra, vel ex lectione pia, aliquas sententias, seu orationes iaculatorias assumere, quas iteratis vicibus, & affectibus cum sine interno gustu se compererit, in se ipso quasi eloquatur, & animitus proferat, iuxta illud Psalmist. Concupiuit *e* anima mea desiderare iustificationes tuas in omni tempore. & alibi, Prouidebam *f* Dominum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi, ne commouear.

Tanti porro refert, præsentiam Dei aspirationibus, & mentis eleuationibus continuò fouere, vt vel maximè ideo omnia alia mortificationis, & virtutis exercitia (quæ tantopere in-

D 2

culca-

a Gerson. Theol. myst. spec. Conf. 23. *b* Conf. 24. *c* Theol. myst. apud S. Bonavent. q. Vnic.
d Harph. l. 2. p. 2. c. 13. *e* Psal. 118. *f* Psal. 15.

culcamus *a*) præscribi soleant. non quidem tanquam finis perfectionis internæ, sed duntaxat vt medium, sine quo non, ad contemplationis quietem, instabilis, & vagabundus animus pertinere potest. Vndè etiam sicut aqua turbata, aut inquieta, imaginem non recipit; sic neque spiritus vagus, & profugus super terram, varijsq; concupiscentijs allectus, & mortificationis, ac Virtutis labore nondum confractus. Et hinc iure merito tam ad aspirationis, quam [contemplationis perfectionem requiritur quies à perturbationibus *b* passionum, ad quam peruenitur per virtutes morales, & per prudentiam.] Vt autem quæ fusiùs dicta sunt de statu meditationis, compendiosa praxi complectamur, apponitur hic consequenter,

Synopsis status Meditationis.

ARTICVLVS NONVS.

Meditatio c cordis mei in conspectu tuo semper. ac si diceret. ô pia anima, quæ opitulante diuina gratia, vitæ mysticæ initia subire statuisti, & per sacras meditationes, vnum ex altero colligis, vt ignorantiam cæcutientis intellectus corrigas, quo ita voluntatem (ad omne opus bonum languidam) piè commouere possis: noli hoc ipsum tepida negligentia aliquando facere, aliquando autem omittere; sed profus virili animo tam diuino muneri, totam vitam tuam sanctifica, de-

uoue, & consecra; ideò enim dicitur, meditatio cordis mei in conspectu tuo semper, id est, tota vita.

Non tamen ad instar Ethnicorum, aut Hæreticorum more, vel etiam spirituales honorem ambientium, qui speculationibus rerum diuinarum ad oblectationem intellectus, & iactantiam duntaxat, se se dedicare solent; & ideò dicit, meditatio cordis mei, vt videlicet sicut ex naturali corruptione de corde *d* exeunt cogitationes malæ, adulteria, fornicationes, homicidia, furta, avaritiæ, nequitia, dolus, impudicitia, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia, ita profus ex meditatione talem haurias vtilitatem, vt dein ex eodem corde procedant, vt fructus spiritus, cogitationes bonæ, ac charitas, *e* gaudium, pax. patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas.

Ad has porrò virtutes, nulla meditatio tantum proderit, quam accurata & perspicua illa sacratissimæ vitæ, & passionis Saluatoris Domini nostri IESV Christi, in qua non tantum humanæ, sed & diuinæ virtutes, animæque oblectationes habentur, vt ideò etiam subindè, ab humana ad diuinam præstantiam considerandam transire liceat. Vndè quoq; dicit, & meditatio cordis mei in conspectu tuo, scil. diuino; quatenus non semper hæreas, in considerandis mysterijs humanitatis, sed etiam diuinitatis, cum Saluator noster simul in eodem

a Inf. dec 1. n. 1. & 2. *b* S. Thom. cont. Gent. l. 3. c. 37. *c* Ps. 48. *d* Marc. c. 7. *e* Gal 5.

eodem composito fuerit, sitque Deus, & homo. Quæ ut faciliora euadant, diligenter obseruentur tres partes substantiales, scilicet præparatio, meditatio, & actio; idque vel imaginatione, ac si præsens omnia intuereris audiresque; vel ratiocinatione, tecum cogitando causam, id est, amorem, & finem, id est, salutem humani generis, & tuam in particulari: vel affectu, dum ipso instanti cogitationis sacrorum mysteriorum, in compassionem, amorem, gratitudinem, & similia resoluens, prout ex aliquo approbato, & praxis mysticæ prudente viro audiueris, legerisve in tali libro, quem tibi magis utilem didiceris in praxi.

Vt autem meditatio firma sit, & non facile subiecta distractionibus, utque intellectus clarius lumen percipiat, & voluntas penitus moueatur, diligens habeatur ratio circumstantiarum, quæ copiose à meditationis scriptoribus solent explicari. Sit etiam meditatio, non sensibilis deuotio, ne propriæ consolationi affixa, amorem sensibilem extorquere labores, & fortè ex propria culpa corporis debilitatem, & capitis dolores incurras, quandoquidem sensibilis illa deuotio principaliter, ad demulcendam naturæ corruptæ insaniam, & inclinationem ad mundanas cupiditates alleuiandam, pijs animabus concedatur. Et certè si meditatio cordis tui fuerit in conspectu Dei semper, omnes illusiones, visiones, ecstases & nimias suauitates (nonnullis periculis expositas) euades facillimè. In corde enim

tuo cognosces, te similia non debere appetere, ad perfectionem, & mortificationis depurationem necessaria etiam non esse, ipsis alijs taliter illis, tandem in corde suo intelligentibus, quo mouente, quo authore, & quam modico virtutis progressu, ac mortificationis ardore, dies tuos vanè, ne dicam malitiosè consumpserint. & idè esto affluant sensibilis deuotionis diuitiæ, noli cor tuum apponere, ut meditatio cordis tui sit in conspectu Dei semper, nec ab illo oculum auertas, ut illius paruulo gustu sensualitati tuæ satisfaciat; imò modicum talem deuotionem æstimare debes, & tantum de ea assumere, quantum ad recollectionem, virtutis, & mortificationis studium, noueris esse necessarium: alioqui Deo mittente aliquam ariditatem, se seque abscondente, ex contraria sensualitate, supra modum inuenies te desolatam, & tristem.

Sit etiam meditatio cordis tui, id est, non sensualitatis, sed magis fidelitatis & constantiæ; cor enim dat animum virilem, ut infracto pectore, quæque sui muneris subire valeat. quando ergò meditatio non poterit fieri pacifica quiete, noli putare, te aliud non posse præstare, quin imò ad cordis tui virtutem, meditationem tuam recipias, & ubi vis concupiscibilis, & blandientis amoris deficit, ibi vim irascibilem commoue, te ipsam contemne, contra proprios defectus indignare, acrius virtutis & mortificationis studium propone, indignam te ipsam habeas, quæ ali-

qua quiete interna fruaris, quæ Dei amore, & gustu afficiaris: Ac demum quæcumque ariditatem, modestiam, afflictionemque compereris, illam insigni constantia arripas, passionem, crucem, & mortem Saluatoris pro modo imitatura.

At ne in incertum curras, aut pugnes, quasi aërem verberans, noli propositum virtutis, mortificationis, & emendationis generali modo instituere, ac dicere, in omnibus me offerro ad quælibet toleranda, in omnibus imperfectioribus me emendabo: nam oportet, ut meditatio cordis tui sit, non alicuius indifferentis cogitationis: de corde enim particularia exeunt, scilicet inclinatio ad hoc, vel illud videndum, audiendum, dicendum, appetendum; & ideò in particulari quoque firmiter statuere habes hodie, vel usque ad proximum tempus orationis, verbi gratia, tertio in oculis, auribus, cogitationibus, &c. mortificabo me ipsam, sincero de super examine instituto sequenti oratione, dum iterum ad propositum ventum fuerit, an prius promissa præstita sint, nec ne, dura tui ipsius increpatione adhibita, si quidquam omissum deprehenderis; illicò de nouo iterum ex corde statuens particulares defectus emendare, ne illorum absurditate, iure merito ab interna pulchritudine rejiciaris.

Quod si meditatio cordis tui taliter fuerit constituta, spiritali profectui, virtutis, & mortificationis puritati, pro

modulo tuo satisfacies. nec contristaberis diutiùs, quam coætanei, aut fortè tota vita, in meditatione cordis tui in melius procedas: sic enim vtiliter meditando eris quoque in conspectu Dei semper, nec te affliget, imò gaudebis amplius, si & tu cum illis, qui in perfectioribus statibus Deo coniunguntur, adstiteris duntaxat. ideò etiam non leuiter, & sine prudentis mystici consilio, ad perfectiores status transibis; sed sit semper meditatio cordis tui in conspectu Dei, si ipsi ita visum fuerit, hoc modo paulatim, & mitiori modo, tenebras intellectuales, & voluntatis cupiditates conuersura in delectationem spiritalis vitæ, virtutis præstantiam, & Dei amorem. Ut autem mystico constet, quantum in spiritali vita profecerit, consequenter dicimus

De spiritali profectu, duratione, & transitu à meditationis ad aspirationis statum.

ARTICVLVS DECIMVS.

SACRÆ meditationis fidelis exercitatio, id tandem præstat, ut non solum inuisibilia a Dei, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciantur, utque in omnibus Dei operibus liceat aliquam bonam haurire cogitationem; sed etiam, ut interior spiritus ignorantia pedetentim corrigatur, substituto lumine rerum diuinarum, cuius pulchritudine facile etiam voluntas ad virtutem, & Dei amorem excitetur. quo in genere
ac-

a Rom. x.

accidit in interiori statu animæ, velut si quis ingentem, eamque per obscuram fabricam deiiceret, eo fine, vt in loco vacuo lumen, & calorem solis consequeretur.

Et talis in anima felix mutatio, non ita facilè, aut modico tempore perficitur; sed apud nonnullos tota vita perseuerat; apud alios pluribus annis; pauciores tamen, postquam aliquot mensibus, aut medio circiter anno meditati fuerint, ad vltiora citius se præparantes, ex gratia, & diligentia, explicitum meditandi modum deserunt, & aspirationis facilitatem sequuntur: ita tamen, vt ad cautelam, & ne diuagari contingat, si aridiores forent, ad aliquam meditationis propositam materiam, confugere possint. Qui autem tota, aut penè tota vita, fructuosè explicita meditatione occupantur, frequenter magno spiritus solamine orationes iaculatorias, & aspirationes commiscent; in

praxi enim impossibile est aliter contingere, cum aspirationes scintillæ sint amoris excussi à meditatione.

At cum certò didicerit meditans, se aspirationum vsu facilius Deo coniungi, & resolutò magis animo mortificationis, & virtutis molestiam subire, securus ad status aspirationis, modos, & regulas transeat; siue multum, siue parum temporis in meditationis explicito studio impenderit; præsertim cum experientia didicerit, quibuscunque meditandi modis, nihil sibi amplius accedere profectus, & ob internam molestiam, quasi meditandi impossibilitatem; in aspirationis autem vsu benè omnia peragendi facilitatem experiri. Atque hisce de statu meditationis positus, necessario hoc loco ad securam vtilitatem praxis, quædam interponenda sunt, quæ ad omnes status primæ huius partis referuntur.

*a De his Conform.
habet Ioan. à Cruce asc. mont. l. 2. c. 13.*

DE SPECTANTIBVS AD STATVS PRIMÆ PARTIS IN COMMVNI

DECISIO QVINTA.

NE aut Scholastici ingenium, aut Practici tædium, iusta commotione stomachari videantur, quod crambe recocta, iteratisq; vicibus inuoluantur, quæ separatim, & ordinatè dicenda forent; hinc documenta quædam, ceu generales regulas statibus primæ Partis, scilicet Meditationis, Aspirationis, & Contemplationis, tam negatiui, quam affirmatiui modi, necessarias; post aliqualem